

اداره خانه سی : دارالفنون
قارشیسنده کاش حسن پاشا
مدرسه سی داخلنده در

مرکز توزیعی :
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی :
سنه لکی ۱۰۰ فروش
آلتی آلتی ۵۰

آبونه قیدی معامله سی هر سنه نك برنجی
وایکنجی آلتی آلتی اعتباراً اجرا اولونور

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی و شهری

مختل
۱۳۳۸

مجموعه اسلامی سی

صاحبی ، مدیری ، محرری :

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع التشكر قبول ونصر اولونور

یازانك شخصیق دکل ، یازانك اهیق
نظر دقته آلتییر .

کلن یازیلردن هایان قبول کوردولنلر
تامیخ صیراسیله درج ایدیلیر .

کونده ریله جك آثار ، اولوناقلی
و مختصرجه یازیلمش اولمالیدر .

ذی الحجه
فی : فروش
۱۳۴۱
۱۰

عدد
جلد
۳۸
۴

خلافت کجديکي زمان ايکنجی دقمه اولمق اوزره قرآن کریم جمع اولندی . فقط اولکی جمع ايله بونک اره سنده شویله بر فرق وار ایدی که بو جمع هم سورده لرك ترتیبی ، هم ده وجوه قرائت قرآنیه نك لغات قبائل ایچندن لغت قریشه حصری ، برده متعدد مصاحف شریفه یازدیر یله رق اطراف بلدانه ارسالی صورتیله ایدی .

تفصیله کئنجه : معلومدر که قرآن کریم ، غرب لسانی اوزره نازل اولوب ، عربلر ایسه قبائل کثیره یه منقسم ولقتلری بعض کلماتده یکدیگرینه مخالف ایدی .

بولغات مختلفه نك یدیسی سائرلرینه نسبتله فصیح اولوب اولنرك ارجح وافصحی ده قریش قبیله سنك لغتی ایدی . شوجهته قبائل عرب اره سنده فرق واختلاف اولمقله برابر عربی قرآء صحابه دن برینه استناد ایلردی . چونکه کوفه لیلر (ابن مسعود) بصره لیلر (ابو موسی الاشعری) ، شامیلر (ابی بن کعب) ، حمصیلر (مقداد بن الاسود) دن اخذ ایتیلردی . فقط شو اختلاف ، مضایه اجرای تأثیر اتمیه نك حسب الاحباب بر معنایی الفاظ مترادفه ايله افاده قیلندن ایدی .

عین صرقه منسوب اولوب آیری ، آیری قصبه لرده وکویلرده ساکن اولانلرك قوللاندق لری الفاظدن بر چوغی یکدیگرینه مخالف اولدینی حالده بو اختلافک مضایه هیچ تأثیری بولنمادینی حالامشهود منر دکلیدر ؟ مع مافیه بین القبائل قرآنک سرعت انتشارینی آرزو بیوران حضرت رسول اکرمک ، جناب حقّه دعا ایدرک امته سهولت اولمق اوزره قرآنک یدی لغت اوزره اترال وتعلیمی استدا ایلمی اوزره رینه جبرائیل نازل اوله ورق بین القبائل الفاظی تکلم ، معانیسی تفهیمده صعوبت چکیلمکده اولان بعض کلماتک یدی لغت اوزرینه تلاوتنک جوازی

نویله اولدینی حالده شو منکرات ، اللهم (فی بیوت اذن الله ان ترفع ویذکر فیها اسمه) دیه بیان بو یوردینی مسجدرده ناصیل یاییله بیلیر ؟ دینی وعقلی اولانلرك اللرندن کلدیکی قدر بونی منکر کورمه لری ایجاب ایدر . شو منکرک ازهرده یاییلمقده اولماسی ایسه اباحه سنه دلیل اولاماز . بلکه زمانک فساد ، منکری معروف و معروفی منکر حاله کتیر مشدر . کما اشار الحدیث « لا تقوم الساعة حتی یصیر المعروف منکرا والمنکر معروفاً »

مصرده مسکرات استعمالنک منعی

حقنه تشببات

خطه مصریه ده مسکرات استعمالنک منعی ایچین طرف طرف جمعیلر تشکیل ایدیلدیکی ، بو جمعیلر طرفندن پیدرپی حکومته مراجعت اولوندینی ، (جمعیه الاعتدال) نامنده کی قادیسلر جمعیته آلتی بیک امضالی بر عریضه ايله حکومتدن مسکراتک منع فروختی استدا قیلندینی ، حکومت مصریه جه ده شیمدیلك یکیدن میخانه کشادینه رخصت ویریلمه سنک تحت قراره آیلندینی ینه مصر غزنه لرنده کورولمشدر .

دارالحلافه مزك بو خصوصده ده بلاد اسلامیه نك پیشوایی و جمعیته خاتملر مزك مصرده کی همشیرلرینه توفیق حرکت ايله یه رك مسکرات اسیری بر طاقیم کیسه لرك خلاصکار ابتلاسی اولماسنی صمیم قلبنزدن تمنی ایده رز .

طاهر الطولوی

تفسیرلر - مفسرلر

جمع قرآن مابعد

حضرت عمر ارتحال ایدوب حضرت عثمان

تبشیر و اوایلہ جہ جناب رسالتاً ب افند مزہ تعلیم ایتدی .
قرآء حضرتانی دہ فخر طلمدن آلد قلمری جہتله
قیلہ یہ بالکنز لفظ جہتله ، لغتاً قریشہ مخالف
اولان یرلر دہ اوقیلہ نك كندی لغتله قرآنی تعلیم
بیوردیلر .

مثلاً (ابی بن کعب) ، (کما اضاءلہم مشوا فیہ)
جملہ سنی کاه اصلی اوزرہ (مشوافیہ) کاه مرادفی
اولان (سعوافیہ) ، بعضاًدہ (سروافیہ) دیہ
تلاوت و تعلیم ایدردی .

کذا (ابن مسعود) ، (الذین آمنوا) آیتدہ کی
(انظرنا) لفظ شریفنی کاه اصلی اوزرہ (انظرنا)
کاه مرادفی اولان (امہلنا) ، کاهدہ دیگر مرادفی
اولان (اخترنا) و کاه دیگر مرادفی اولان (ارقبنا)
دیہ تعلیم بیوردی .

حق برکون بر اصرابی یہ (ان شجرة الزقوم طعام
الایم) آیتنی او کر تدیکی ائنادہ اصرابی یہ (طعام
الایم) ی اصلی اوزرہ اوقوتہ مہ نیجہ (طعام الیم) دیہ
تعلیم ایتشدی . بو صورتلہدہ دوزہ لئہ مہ نیجہ (ایم)
یرینہ مرادفی اولان (فاجر) ی قویوب (طعام
الفاجر) دیہ بیلیرمیسک ؟ دیہ صورمش و اوت
جوابنی آنجہ د اویلہ ایسہ ایشته اویلہ اوقو ،
بیورمشدی . دیگر کلمات قرآنیہ دن بمضیلری دہ
بو طرز دہ لدی الایجاب متعلملرک حالہ کورہ وجوہ
عدیدہ ایله تلاوت اولوردی .

مع هذا قرآن کریمک بعض کلمات شریفہ سنک
حسب الایجاب مراد قلمری بولنان دیگر الفاظ ایله
تلاوت و تعلیمی اذن الہی اقتضاسندن اولقلہ کیفیت
مزبورہ حضرت عثمانک زمان خلافتہ قدر هیچ
برکونہ قیل و قالی و اختلافی موجب اولمزدی . خلافت
حضرت عثمانک ، ایکنجی سنہ سنده شام و عراق
اوردولرینک برلشہرک آذربایجان اوزرینہ سوق
اولنسی مقام خلافتدن امر اولمشدی . بو ایکی

اوردو اورالری فتح واستیلا ایتدکن صکرہ
آرہ لرندہ وجوہ قرائتجہ اختلاف باش کوستردی .
چونکہ : ہر ض اولندینی وجہلہ شاملیلر (آبی)
عراقیلر (ابن مسعود) تعلیمی اوزرہ تلاوتہ
آلشمشلردی . حالبوکہ شو ایکی قرائت آرہ سنده
بعض کلمات قرآنیہ نك لغتجہ اختلافی واردی .
بناء علیہ بونلرک ہربری کندی قرائتک صحیفی
بالادعا دیگرینک قرائتنی بکنمز اولدیغدن آرقالیدی
قائلی بر فتنہ ظہور ایدہ جکدی . (مداین) عسکرینک
قوماندانی و حضرت پیغمبرک محرم اسمراری بولنان
(خدیفہ) حضرتلری شو حال اصف اشتالیدن
پک زیادہ متأثر اولہرق ناسی قرائت واحدہ اوزرہ
جمع ایتک سوداسنہ دوشدی . کوفہ یہ عودتلہ بو
بحثی میدانہ قویدی (ابن مسعود) ک مخالفنی اوزرینہ
مدینہ یہ کیدہ رک عاقبتک و خاتمتنی و کول ایچریسنده کی
آتشک شو صورتلہ اطفاسی لزومنی حضرت عثمانہ
عرض ایلدی . او حضرت دہ ہر بر دہ صرجم و مأخذ
اولق اوزرہ بر مصحف شریف ترتیبنی رأی ایله
حضرت علی و سایر صحابہ یی جمع ایدوب اولنرہ بو
فکرنی آچدی . اونلرک قبولی اوزرینہ (زید بن
ثابت) ، (عبدالله بن زبیر) ، (سعید بن العاص)
(عبدالله بن حارث) حضرتانی دعوت و لغت
قریش اوزرہ بر مصحف شریف یازملرینی امر و
زید بن ثابتی اوزرلرینہ رئیس تعیین ایلدی .

حضرت (حفصہ) یانندہ محفوظ اولان صحف
شریفہ لغات سبعہ یی جامع اولق اوزرہ زید ایله
آرہ لرندہ اختلاف ظہورندہ بھمہ حال لغت قریش
اوزرینہ یازملرینی تنبیہ ایله اساساً قرآن ، لغت قریش
اوزرینہ نازل اولمشدو دیدی . بونک اوزرینہ مشار
الیم طرفندن خلیفہ نك انضمام رأی ایله اولاسورہ لر
بیلدیکمز وجہلہ ترتیب اولندی . ثانیاً اشبوسورہ لر
ہب لغت قریش اوزرہ یازلمش صحیفہ لر دن انتخاب

حمد و ثنایی و تشهد و صلواتی مشتعلیدر . خطبه اولاده
آیت اوقونوب وعظ و تذکیر ایدیلر . خطبه ثابیه ده
وعظه بدل مؤمنین و مؤمناته دعا اولونور (۱) کتاب
الصلاة »

خطبه اناسنده سکوت

معلومدر که خطبه دن مقصد، جماعتی ایقاظ و تنویر
ایله مکدر . بوا یسه حضارک سکوتی و خطیبی استماعیله
ممکندر . اوکا بناء در که ابو هریره حضرتلری ،
حدیث آتی بی علیه الصلاة اقدیمزدن روایت ایدیه :
« اذا قلت لصاحبك انصت يوم الجمعة والامام
يخطب فقد لغوت - مسلم » یعنی « جمعه کونی امام
خطبه ایراد ایدیه رکن یانگده قونوشانه صوص !
دیسه ک بیله لغو ایتمش اولورسک »

ینه ابو هریره دن مروی اولان « ومن مس
الحصى فقد لغا - مسلم » یعنی « مسجدک زمینته
دوشه لی اوفاجق چاقیللره دو قونان بیله لغو ایتمش
اولور . » حدیثیله ده ساده قونوشانک و صوص
دیمه ک دکل ، عبث بریره و بر شینه دو قونانک ده
لغویات قیلندن اولاجنی بیان بویورلمشدر .

« اذا خرج الامام فلا صلاة ولا كلام فمواستجبه
سنت جمعه قبلینوب خطیب منبره جیققی اوزره قیام
ایته یکنندن اعتباراً ختام خطبه و صلاته دکن سوزاتک
و سوبیلینه صوص دیمک جائز اولادینی کی نماز قبلتی
دخی جائز دکدر . خطبه اناسنده قانوب سنت قبلانلر
بومشله ک جاهلریدر . سنت ، فرضدن سوکراده قیلینه
بیلر - کتاب الصلاة »

خطبات نبویه

[جاهلیه عرب خطابتی حقنده « مسلمانلقک
عصر سعادتده مدنیه خدمتلی ، عنوانی مقالات
متسلسله آراسنده صیراسی کلدکجه معلومات
ویریله جکدر]

(۱) خلیفه اسلامه دها ایدیلر . ده بو مناسبتله در
وابن عباس حضرتلرینک بصره والیه ایکن امیر المؤمنین
جناب علی به نبرده دها ایتمه سندن قالمش بر دأب مأثوردر .

ایدلدی و بوضورتله یکیدن بر مصحف شریف
میدانه کلدی . ثالثاً اشو مصحف شریفدن یدی
عدد مصاحف شریفه بالاستنساخ و لایتنره کوندرلدی
بعده لغات سائر اوزرینه یازلمش نه قدر مصاحف
وارسه اورته دن قالدیرلدی . چونکه لغات سبعة
اوزرینه قرائتک جوازی خصوصه رخصت ، بدایت
امرده اولاد عزبه ایقاع یسر و سهولت و تصحیم تعلیم
قرائت حکمتنه مبتنی ایدی که اشو ضرورت ، قراشته
آلشیقلق طولایسیله زائل اولدیفندن او یوزدن
بخش اولتان رخصت ده اجماع صحابه ایله نسخ اولندی .
دها طوغریسی اجماع صحابه بو خصوصه کی نسخی
اظهار ایلدی .

تنبيه

شایان شکر و محمددر که اشبو خدمت مقدسه نک
ایفاسی اناسنده صحابه مشارالیه آره سنده اختلاف
نامه برشی واقع اولدی . یالکز (تابوت) گله سنده
واقع اولدی که سعید تابوتی (تا) ایله ، زید ایسه
(ها) ایله یازیوردی . خلیفه (ها) ایله یازماسنی
امراپدرک مسئله حل اولندی . ایشته حضرت عثمانک
جامع القرآن اولماسنک معناسی بوندن عبارتدر [۴]
برغملی

جودیت

— — — — —

عبادات اسلامیة تاریخچه سندن :

خطبه

« خطابتی اولفله فی الاسل متکلم ایله مستمع آراسنده
اولان کلامدن عبارت اوله رقی موعظه و مقدمه و اطلاق
اولنمدر . بوراده مقصود ، مضای موعظه در . خطبه ک
رکنی جناب حقک ذکر خالصدر ... خطبه ایکیدر که
بری دیکرندن بر جلسه خفیه ایله موصولدر . هربری
[*] دها زیاده تفصیلات آرزو ایدنلر (بخاری) ،
(سنن ابی داود) ، (اتقان سیوطی) و بونلرک
شرحلرینه ، باخصوص (بدرالهدین عمودحینی) نک شرح
بخاریسینه مراجعت بیورسونلر .